

Yunnan:

een Chinese provincie
die alles heeft

De unieke culturele identiteit en de verscheidenheid aan landschappen maken de zuidelijke provincie Yunnan tot één van de interessantste gebieden van China. Het is de thuisbasis van de helft van China's etnische minderheden en landschappen variëren van besneeuwde bergtoppen in het noorden en vuurrode landschappen in het oosten tot tropisch regenwoud in het zuiden.

TEKST EN FOTOGRAFIE LUCY KILKENS

Koolzaad in bloei in Hongtudi

Linkerpagina vanaf linksboven met de klok mee Turquoise gletsjermeer, Jade Dragon Snow Mountain National Park; Uitzicht over Wumu; Yangzi-rivier, Wumu; Potje schaken op de lokale markt in de omgeving van Lijiang Boven In de tabaksvelden, Wumu

Sinds de opkomst van het binnenlands toerisme in China en de voortdurende uitbreiding van snelwegen, spoorlijnen en luchthavens, wordt reizen in Yunnan steeds populairder en gemakkelijker. Hoewel toeristische trekpleisters als Lijiang en Dali inmiddels hun authenticiteit en charme hebben verloren, herbergt Yunnan nog steeds talloze natuurgebieden en dorpen waar massatoerisme en modernisering nog niet op de loer liggen.

De bergen in

Op het marktplein in Lijiang kun je op de foto met een opgedirkt aapje op je schouder, op de hoek van elk straatje poseren jonge Chinese vrouwen in gehuurd traditioneel kostuum voor hun fotograferende vriendjes en naast de lokale snacktentjes zijn ook de Amerikaanse hamburger- en koffieketens goed vertegenwoordigd. Het is niet deze kermis die mij naar Lijiang brengt. De reden van mijn komst ligt een vier uur lange, hobbelige en vooral schitterende autorit verderop: het bergdorpje Wumu.

Ik passeer het Jade Dragon Snow Mountain National Park. Turquoise gletsjermereen worden omgeven door met sneeuw bedekte en door mist omhulde bergen. Twee uur later is het tijd voor een korte lunchstop in een gehucht waar een open garage is omgetoverd tot restaurantje. Ik tref er vier arbeiders die ook onderweg zijn naar Wumu om de komende weken een nieuw pad in het dorp aan te leggen. In een mum van tijd staat onze tafel vol met allerlei schaaltes vlees, groenten, rijst en glaasjes sterke drank. Verwonderd kijk ik toe hoe mijn overbuurman tegelijkertijd eet, praat, drinkt én stug blijft doorroken.

Eenmaal aangekomen in Wumu maak ik een wandelingetje door het dorp met de eigenaren van mijn accommodatie; een Vlaamse vrouw, haar tot het volk Naxi behorende man en hun twee jonge kindjes. De liefde bracht haar naar het geboortedorp van haar man, waar hij dorpsheer is en waar zij samen een prachtige *eco lodge* runnen. Er heerst in de namiddag een gezellige bedrijvigheid in Wumu. Een oud vrouwtje komt met

'De reden van mijn komst ligt
een vier uur lange, hobbelige
en vooral schitterende autorit
verderop: het bergdorpje Wumu'

Vallei van Wumu

Boven links Op de markt in Xiangyangxi Bovenrechts Platteland en het Erhai-meer, Xiangyangxi Rechterpagina vanaf linksboven met de klok mee Bai in Xiangyangxi; Rijst oogsten in moslimdorpje Donglianhua; Oogsten van de rijst in Xiangyangxi; Sigaartje roken op lokale markt, omgeving Dali; Erhai-meer bij Xiangyangxi; Moskee van Donglianhua

haar varkens en geiten terug uit de bergen, kindjes komen net uit school en een groepje mannen staat met lange stokken kastanjes uit een boom te slaan.

De cultuur van de Naxi heet Dongba, verwijzend naar de sjamanen (*dongba*). Er wonen er negen in Wumu. Zij nemen een centrale rol in tijdens de ceremonies in het dorp, waarbij ze optreden als bemiddelaars tussen de goden en de stervelingen. De Dongba-cultuur heeft een eigen schrift dat hier nog steeds door de sjamanen wordt bestudeerd. Aan de opschriften in dit pictogrammenschrift is te zien dat de cultuur in Wumu nog springlevend is.

Ik eindig mijn eerste dag op het terras van de *lodge*, uitkijkend over het dorp en de kronkelende Yangzi-rivier in de diepe vallei. Morgen maak ik een wandeling door dit prachtige gebied, vanavond geniet ik nog even op het terras in alle rust van mijn uitzicht, totdat de ondergaande zon langzaam de felgroene velden en goudgele, met drogend maïs bedekte daken in het donker laat verdwijnen.

Het boerenleven in Xiangyangxi

Pas in de 13^e eeuw werd Yunnan, toen nog het Nanzhao Koninkrijk, ingelijfd bij China door de Mongolen. De hoofdstad was Dali, gelegen aan de voet van de bergketen Cangshan. De rijke culturele historie van Dali wordt tegenwoordig overschreeuwd door talloze souvenirwinkels, pizzeria's en hippe bars, luide muziek en hordes toeristen. Het commerciële geweld laat je echter al gauw achter je zodra je Dali Old Town verlaat en de omliggende dorpjes zoekt.

Zoals Xiangyangxi, een boerendorpje vlakbij Dali, bewoond door de Bai en gelegen pal aan het Erhai-meer.

Mijn accommodatie is omringd door gewassen als rijst, maïs en uien en vanaf het dakterras zie ik van dichtbij hoe de rijst wordt geoogst. Ik maak een wandeling langs het meer en aanschouw het ontspannen plattelandleven van dichtbij: twee vrouwen zitten aan de waterkant hun groenten te wassen, een visser bezaait de weg met kleine visjes om te drogen in de zon en een oud vrouwtje zit onder een parasol knoflook te pellen terwijl naast haar wat stukken vlees hangen te drogen. Ik kom uit bij een gezellige hangplek waar de oude mannetjes uit het dorp hun dagen slijten. Zodra ze me zien, roepen ze me in het Bai toe. Aan hun vriendelijk lachende gezichten te zien vast iets aardigs.

Moslims in het zuiden

Met Xiangyangxi als uitvalsbasis, bezoek ik meerdere plaatsjes in de omgeving. Zo liggen er in het zuiden meerdere moslimdorpjes, gesticht door moslimsoldaten die in de 13^e eeuw vanuit Centraal-Azië naar Yunnan werden gestuurd door de keizer van de Mongoolse Yuan-dynastie. De soldaten vestigden zich in deze omgeving en raakten verwickeld in de theehandel die langs hun dorpjes plaatsvond. Aan de mooie, grote courtyards in het moslimdorpje Donglianhua is goed te zien hoe succesvol de handelaren waren.

Al zigzaggend door de smalle straatjes kom ik uit bij de kern van Donglianhua, waar voor mijn neus een grote moskee opdoemt. De Chinese karakters voor 'moskee' op de poort en het symbool van de maansikkel met ster op het dak, zijn de enige twee indicatoren dat dit Chinees uitzijnde gebouw een moskee is. Ik spiek naar binnen en zie een grote gebedsruimte. Verder wandelend door dit slaperige dorpje word ik gepasseerd door dorpingen die verbaasd opkijken van een toerist. De verraste blikken maken al snel plaats voor een

Boven Namiddag in Hongtudi Onder Boer in traditionele vilten mantel, Hongtudi

hartelijke lach, zelfs de hardwerkende mannen op het land zwaaien vanuit de verte naar me.

De rode aarde van Hongtudi

Vanaf Kunming, de hoofdstad van Yunnan, is het vier uur rijden naar Hongtudi. De letterlijke vertaling van Hongtudi is 'rode aarde-gebied' en eenmaal hier aangekomen wordt duidelijk waarom. Omdat het voor mijn chauffeur Bobo ook de eerste keer is dat hij in Hongtudi komt, worden we meteen op sleeptouw genomen door de eigenaar van mijn *guesthouse*. Meneer Song is naast eigenaar tevens professioneel fotograaf en

wil de mooiste uitkijkpunten laten zien. Hij dirigeert Bobo over de smalle paadjes die ons dwars door het kleurrijke landschap leiden. Ik heb nog nooit zoiets gezien: vlakken met vuurrood gekleurde aarde worden afgewisseld door groen-, geel-

en witgekleurde gewassen vol aardappelen, gerst en maïs. De kleurige vlakjes liggen als een lappendeken over de heuvels gedrapeerd en ik voel me als een klein stipje dat dwars door een schilderij beweegt. De rust wordt plotseling bruut verstoord als Bobo toetert voor een paard dat het pad blokkeert. De claxon blijft hangen, en met een luid kabaal rijden we verder door dit stillevens totdat we een plek zien om te stoppen. Langs de weg zit een vrouwtje onder een parasol verbaasd te kijken. Zodra ik uitstap, gebaart ze ons te gaan zitten. Ze geeft wat te drinken en legt een paar aardappels voor ons in het vuur. Tijd voor een rustpauze lijkt ze te willen zeggen, en we vinden het een goed idee. Zittend op haar kleedje kijken we samen uit over het spectaculaire landschap en de ondergaande zon, die de aarde nog roder kleurt dan dat het al is. ■

ZELF NAAR YUNNAN?

Neem dan contact op met

Dimsum Reizen:

Kromme Nieuwegracht 12

3512 HG Utrecht

www.dim-sum.nl

info@dim-sum.nl

030 230 08 47

